

ĐỀ 18

ĐỌC THÂM VÀ LÀM BÀI TẬP

NIỀM TIN CỦA TÔI

Chưa bao giờ tôi nghĩ là mình có khả năng viết lách. Việc viết một bài thơ, một bài tiểu luận đối với tôi còn khó hơn cả việc “lên rừng, xuống biển”. Thế nhưng tôi lại rất yêu thích công việc này, nên quyết định tham gia một lớp học rèn luyện kỹ năng sáng tác.

Cuối khóa học, thầy giáo đề nghị mỗi học sinh phải viết một bài tiểu luận dài mười lăm trang với đề tài thuyết phục khách hàng mua sản phẩm. Tôi thật sự căng thẳng và lo lắng khi nghe yêu cầu đó.

Sau khi tôi đứng nói chuyện điện thoại cho một người bạn nhờ giúp đỡ, một người phụ nữ đã ái ngại nói với tôi :

- Cô triển khai đề tài đó không đúng rồi !

Rồi bà nhiệt tình hướng dẫn tôi cách xây dựng và phát triển dàn ý của một bài tiểu luận. Tôi đã học được những kỹ năng kinh nghiệm viết lách mà tôi chưa bao giờ biết đến. Tôi hỏi :

- Bà học cách viết ở đâu mà thông thạo vậy ?

- Đó là nghề của tôi mà . Tôi là một biên tập viên, đang làm ở nhà xuất bản ở Ha- cua (Hacourt) .

Vào cái ngày tôi đưa cho bà bài luận dài mười lăm trang của mình, tôi lo lắng và hồi hộp một cách khó tả. Tôi quan sát rất kỹ từng biểu hiện trên khuôn mặt của bà khi bà đọc bài luận của tôi. Cuối cùng bà cũng đọc xong . Tôi nín thở chờ đợi ...

- Nếu tôi là người chấm điểm , tôi sẽ cho cô điểm xuất sắc.

- Gì cơ? Bà nói thật chứ ? – Tôi ngạc nhiên thốt lên.

- Đương nhiên rồi. Bài làm thật xuất sắc.

Đó là giây phút làm cuộc đời tôi thay đổi. Cảm giác tự tin như một luồng điện chạy khắp cơ thể . Tôi tin rằng những gì bà nói là sự thật.

Sau này, tôi đã viết thêm nhiều những cuốn sách, nhưng cuốn sách đầu tay của tôi là dành tặng riêng bà , dành tặng cho người đầu tiên khơi dậy những khả năng tiềm ẩn trong tôi, là người đã tạo cho tôi tự tin để thể hiện chính mình trên những trang viết.

Nhã Khanh

Khoanh tròn chữ cái đặt trước câu trả lời đúng :

1. Tác giả trong câu chuyện gặp khó khăn gì khi viết tiểu luận ?
  - a. Đề bài ra quá khó nên không biết triển khai đề tài như thế nào.
  - b. Nghĩ rằng mình không có khả năng viết lách.
  - c. Có quá ít thời gian dành cho việc viết bài.
2. Điều gì đã khiến tác giả hoàn thành bài luận?
  - a. Được một người bạn yêu sách giúp đỡ.

- b. Được một người bạn cùng lớp giúp đỡ.
  - c. Được một biên tập viên giỏi hướng dẫn động viên.
3. Điều gì đã khiến tác giả thay đổi hẳn cuộc đời và trở thành một nhà văn ?
- a. Những lời động viên khen ngợi của người biên tập viên.
  - b. Những kiến thức thu được sau khóa học.
  - c. Năng lực của chính tác giả.
4. Câu chuyện muốn nói với em điều gì ?
- a. Hãy biết khơi gợi những khả năng tiềm ẩn của người khác bằng những lời động viên chân thành của mình.
  - b. Hãy luôn khen ngợi người khác.
  - c. Hãy tự tin vào chính bản thân mình.

II. LUYỆN TỪ VÀ CÂU :

1. Nêu rõ tác dụng của dấu ngoặc kép trong các câu sau:

Chưa bao giờ tôi nghĩ là mình có khả năng viết lách. Việc viết một bài thơ, một bài tiểu luận đối với tôi còn khó hơn cả việc “ lên rừng, xuống biển” . Thế nhưng tôi lại rất yêu thích công việc này, nên quyết định tham gia một lớp học rèn luyện kỹ năng sáng tác ... “Viết bài cho mọi người đọc ” – điều này cứ ám ảnh tôi mãi. Chắc chắn tôi không thể làm tốt bài tiểu luận này . Chắc chắn cả lớp sẽ giễu cợt điểm kém của tôi.

2. Trong những trường hợp sau, các câu hỏi dùng để làm gì?

a. Tôi không biết làm cách nào để vượt qua sự bế tắc này ... Tôi chợt nghĩ đến một người bạn rất yêu sách. **Biết đâu cô ấy có thể giúp tôi được chăng ?**

- b. Khi tôi dậm bước đi, bà ái ngại nhìn tôi rồi nói :

- Cô triển khai đề tài đó không đúng rồi !

- **Sao cơ ? Bà đã nghe hết câu chuyện của tôi ư ?** – Tôi cảm thấy bối rối và khó chịu .

- c. Bà nhiệt tình hướng dẫn tôi cách xây dựng và phát triển dàn ý

của một bài tiểu luận. Tôi đã học được những kỹ năng kinh nghiệm viết lách mà tôi chưa bao giờ biết đến. Tôi hỏi :

- Bà học cách viết ở đâu mà thông thạo vậy ?

d. Cuối cùng bà cũng đọc xong . Tôi nín thở chờ đợi ...

- Nếu tôi là người chấm điểm , tôi sẽ cho cô điểm xuất sắc.

- Gì cơ? Bà nói thật chứ ? – Tôi ngạc nhiên thốt lên.

3. Tìm các danh từ , động từ, tính từ trong đoạn văn sau :

Vào cái ngày tôi đưa cho bà bài luận dài mười lăm trang của mình, tôi lo lắng và hồi hộp một cách khó tả. Tôi quan sát rất kỹ từng biểu hiện trên khuôn mặt của bà khi bà đọc bài luận cuat tôi. Cuối cùng bà cũng đọc xong . Tôi nín thở chờ đợi ...

- Nếu tôi là người chấm điểm , tôi sẽ cho cô điểm xuất sắc.

- Gì cơ? Bà nói thật chứ ? – Tôi ngạc nhiên thốt lên.

- Đương nhiên rồi. Bài làm thật xuất sắc.

Đó là giây phút làm cuộc đời tôi thay đổi. Cảm giác tự tin như một luồng điện chạy khắp cơ thể . Tôi tin rằng những gì bà nói là sự thật.

4. Sắp xếp các từ sau vào các cột cho phù hợp :

Viết lách, rèn luyện, căng thẳng, lo lắng, công cộng, thao thao, ái ngại, bồi rối, may mắn , sẵn sàng, hồi hộp, chờ đợi, luồng điện, ám ảnh, tê cứng, ngón tay, chắc chắn, dàn ý.

Từ ghép phân loại	Từ ghép tổng hợp	Từ láy

5. Phân tích các bộ phận cấu tạo của từng tiếng sau:

Tôi đã viết cuốn sách đầu tay để dành tặng riêng cho người đã khơi dậy những khả năng tiềm ẩn trong tôi.

III. TẬP LÀM VĂN:

1. Viết đoạn văn tả một thứ đồ chơi dân gian mà em biết.

2. Em đã từng nhận được một món quà đặc biệt, chứa đầy tình yêu

thương của người tặng . Hãy kể lại câu chuyện về kỉ niệm đó.

3. Em đã từng tự làm một món quà đặc biệt để tặng người thân. Món quà ấy làm người nhận rất ngạc nhiên và xúc động. Hãy kể lại câu chuyện ấy.

4. Viết một lá thư gửi cho người đặc biệt để nói về ước mơ của em.

ĐỀ 19

ĐỌC THẦM VÀ TRẢ LỜI CÂU HỎI:

HỌC ĐÀN – HÃY HỌC IM LẶNG

Bét – to – ven (1770 – 1825 là nhạc sĩ thiên tài người Đức . Ngay từ khi còn rất nhỏ, ông đã trải qua những năm tháng khổ luyện cùng âm nhạc. Mỗi ngày, Bét – to – ven phải học 12 tiếng với đủ các loại đàn. Sau 12 tiếng âm nhạc, cậu bắt đầu học thêm tiếng La tinh và các kiến thức phổ thông khác. Cậu đàn mãi miết, ngón tay tê đi thì ngâm vào nước lạnh, mắt mỏi thì vã nước vào... Bet-to-ven đã thực sự bỏ mọi trò chơi trẻ nhỏ để học đàn.

Người thầy đầu tiên của cậu là một nghệ sĩ trong dàn nhạc. Trong

tuần học đầu tiên, thầy giáo dạy cậu tính kiên nhẫn. Suốt cả tuần, thầy chỉ dạy cậu đúng một nốt nhạc. Bét-tô –ven đánh nốt nhạc, âm thanh vang lên. Thầy hỏi:

- Con thấy âm thanh lan xa tới đâu?
- Con không thấy ạ!
- Con đánh lại đi và cố gắng nghe xem âm thanh này lan tỏa tới đâu.

Cậu làm lại và chú ý lắng nghe. Cậu cảm thấy âm thanh dường như lan xa ra tận ô cửa sổ, điều mà xưa nay cậu chưa từng thấy. Điều mới mẻ này khiến cậu phấn chấn. Cậu đánh tiếp nốt nhạc, lần này dường như nó lan tỏa xa hơn ô cửa sổ, nó hòa với bầu trời ngoài kia. Thầy giáo gật đầu:

- Âm thanh của con đã tìm được sự tự do rồi ! Hãy ghi nhớ : Mọi bản nhạc đều được sáng tạo ra trong sự tĩnh lặng sâu nhất của tâm hồn. Hãy học sự im lặng đầu tiên.

Năm 8 tuổi, sau hàng trăm đêm miệt mài tập đàn. Bét-tô-ven đã có buổi biểu diễn trước công chúng. Sau buổi biểu diễn, khán giả đã phải trầm trồ: Đúng là cậu bé có nghị lực tập luyện. Không lâu sau, ông đã trở thành thần đồng âm nhạc thế giới.

Uyên Khuê

Khoanh vào chữ cái đặt trước câu trả lời đúng:

1. Cậu bé Bét-tô-ven trong câu chuyện đã phải khổ luyện như thế nào mới thành tài?
  - a. Đàn mãi miết, ngón tay tê đi thì ngâm vào nước lạnh, mắt mỏi thì vã nước vào.
  - b. Đàn suốt ngày suốt đêm không được ngủ.
  - c. Đàn đến mức ngắt xiu.
2. Tại sao thầy giáo lại chỉ dạy cậu một nốt nhạc trong suốt tuần học đầu tiên?
  - a. Vì thầy giáo muốn cậu lắng nghe hơi thở của chính mình .

b. Vì thầy giáo muốn cậu rèn luyện tính cẩn thận.

c. Vì thầy giáo muốn cậu cảm nhận được sự lan tỏa của âm thanh .

3. Nội dung câu chuyện này là gì?

a. Ca ngợi cậu bé Bét – tô – ven đã kiên trì khổ luyện hi sinh cả tuổi thơ tập luyện đàn để thành tài.

b. Ca ngợi thầy trò Bét – tô – ven đã kiên trì tập luyện đàn .

c. Ca ngợi người thầy giáo đã dạy cho cậu bé Bét – to – ven biết lắng nghe âm thanh.

II. LUYỆN TỪ VÀ CÂU:

1. Đọc đoạn văn sau , xác định các câu kể Ai làm gì? Và tìm chủ ngữ của các câu đó.

Để mau chóng biến con mình thành thần đồng , cha cậu đã mời rất nhiều thầy dạy nhạc . Người thầy đầu tiên của cậu là một nghệ sĩ trong dàn nhạc . Cha cậu đưa thầy giáo về nhà trong lúc Bét –tô – ven đang mãi chơi một khúc nhạc trên vi-ô-lông . Cậu sốt sắng ngồi vào đàn ooc-gan ngay.

2. Đặt câu với các từ ngữ sau để có câu kể Ai làm gì?

a. Cậu bé Bét-tô-ven

b. Thầy giáo của cậu

3. Tìm trong câu chuyện trên những từ ngữ nói lên sự tài giỏi của cậu bé Bét-tô-ven.

M. thiên tài,.....

III. TẬP LÀM VĂN:

1. Viết một đoạn mở bài và kết bài cho bài văn tả đồ dùng học tập mà em thích nhất.

2. Em hãy viết phần mở bài và kết bài cho bài văn tả con tò he sau đây:

.....

Được làm từ com nếp, những con tò he rất mềm và dẻo. Để cầm

được những con tò he , người ta phải xâu vào chúng những chiếc que bằng tre . Bằng đôi bàn tay khéo léo , những người bán hàng (theo em phải gọi là nghệ nhân mới đúng!) đã nặn ra những con tò he đủ các sắc màu, đủ các loại > Nào tò he hoa hồng, tò he ông tiên, Tôn Ngộ Không, siêu nhân...Con nào cũng đẹp và sống động như thật.

.....

hoc360.net

ĐỀ 20

ĐỌC THÂM VÀ LÀM BÀI TẬP

CỔ TÍCH VIẾT BẰNG CHÂN

Những trang vở đỏ chói điểm 9, 10 với những dòng chữ tròn, đều, thẳng tắp – ít ai có thể ngờ rằng những dòng chữ đó được viết không phải

bởi tay mà là bằng chân : một đôi chân kì diệu của bạn Nguyễn Minh Phú, lớp 5B, trường Tiểu Học Hồ Tông Thốc, xã Thọ Thành, huyện Yên Thành, tỉnh Nghệ An .

Cô Nguyễn Thị Bình – mẹ của Phú – không thể nào quên được cái ngày 17 – 7 – 1990 ấy. Cô đã ngất xỉu khi nhìn thấy đứa con vừa chào đời của mình: một hài nhi yếu ớt, nhỏ bé và thiếu hẳn đôi cánh tay. Nhưng Phú đã lớn lên và có ý thức tự lập từ rất sớm, tập làm mọi việc bằng đôi chân của mình. Mỗi sáng ngủ dậy, Phú dùng chân kẹp bàn chải đánh răng và lấy khăn rửa mặt. Với đôi chân của mình, Phú không chỉ tự ăn cơm, mặc quần áo, mắc màn, xếp chăn, tắt mở công tắc điện, ... mà còn giúp bố mẹ làm nhiều việc vặt trong nhà, từ bóc ngô, nhặt rau, đun bếp, quét nhà cho đến việc khâu kim chỉ cho mẹ vá quần áo. Một lần, Phú mon men đến lớp học, say sưa nhìn cô giáo giảng bài, nhìn lũ bạn ê a đánh vần , tập viết,... Về nhà, Phú lấy viên phấn kẹp vào chân , viết những chữ nguệch ngoạc trên nền gạch. Khi biết đọc thông, viết thạo, Phú nằng nặc đòi cha mẹ cho đi học. Cô giáo chủ nhiệm dành cho Phú một chiếc ghế để Phú đặt vở lên đấy, xoay ngang người, kê chân lên và cặp bút viết. Cứ như thế, Phú cần cù chịu đau, chịu khó, dù cho vào những ngày nóng nức, mồ hôi nhỏ xuống nhòe hết cả trang vở, còn về mùa đông thì bàn chân tê cóng vì lạnh, điều khiển cây bút cực kì khó khăn. Có những hôm, do viết quá nhiều, Phú bị chuột rút khiến các ngón chân co quắp, cứng đờ.

Vất vả, khổ sở là thế nhưng Phú không hề nản lòng, chưa hề nghỉ một buổi học nào. Điều đáng nói là Phú viết rất đẹp và đặc biệt là tiếp thu bài vở rất nhanh. Suốt bốn năm học qua, Phú luôn là người dẫn đầu lớp về thành tích học tập. Phú rất có khả năng về môn toán, trong vở chỉ toàn điểm 9, 10. Năm 2002, Phú đoạt giải “vở sạch chữ đẹp” của huyện. Mơ ước của Phú là trở thành một người phiên dịch, vì theo bạn, đó là công việc thích hợp nhất đối với một người không có tay như Phú. Nhìn gương mặt thông minh với đôi mắt sáng, kiên quyết của Phú, tôi tin rằng Phú sẽ học thành tài, sẽ thực hiện được ước mơ của mình.

Theo báo Thiếu niên tiên phong

KHOANH VÀO CHỮ CÁI CÓ CÂU TRẢ LỜI ĐÚNG:

1. Bạn Phú trong bài đã thiếu hẳn đôi tay nhưng đã biết làm những công việc gì?

- a. Tát nước, cày ruộng.
- b. Bóc ngô, nhặt rau, đun bếp, quét nhà.
- c. Xâu kim chỉ.
- d. Viết chữ đẹp.

2. Phú đã gặp những khó khăn gì khi tập viết bằng chân?

a. Mùa hè , mồ hôi nhỏ xuống làm nhòe vở, mùa đông, chân tê cứng vì lạnh.

b. Hay bị chuột rút khiến các ngón chân co quắp, cứng đờ.

c. Tất cả những khó khăn ở hai ý trên.

3. Phú đã đoạt được những thành tích gì trong học tập ?

a. Đoạt giải Học sinh giỏi toán.

b. Đoạt giải thi đấu thể thao.

c. Là người dẫn đầu lớp về thành tích học tập , rất giỏi toán, đoạt giải “ vở sạch chữ đẹp”.

4. Nội dung câu chuyện này là gì?

a. Ca ngợi bạn Nguyễn Minh Phú giàu nghị lực mặc dù thiếu hẳn đôi tay nhưng vẫn chăm làm, học giỏi và viết chữ đẹp.

b. Ca ngợi đôi bàn chân khéo léo của bạn Nguyễn Minh Phú.

c. Ca ngợi tài viết chữ đẹp của bạn Nguyễn Minh Phú.

II. LUYỆN TỪ VÀ CÂU :

1. Tìm các câu kể Ai làm gì ? trong đoạn văn sau rồi xác định chủ ngữ, vị ngữ của mỗi câu đó:

Mỗi sáng ngủ dậy , Phù dùng chân kẹp bàn chải đánh răng và lấy khăn rửa mặt . Với đôi chân của mình, Phú không chỉ tự ăn cơm , mặc quần áo, mắc màn, xếp chăn, tắt mở công tắc điện, ... mà còn giúp bố mẹ làm nhiều việc vặt trong nhà, từ bóc ngô, nhặt rau, đun bếp, quét nhà cho đến việc xâu kim chỉ cho mẹ vá quần áo. Một lần, Phú mon men đến lớp

học, say sưa nhìn cô giáo giảng bài, nhìn lũ bạn ê a đánh vần , tập viết,... Về nhà, Phú lấy viên phấn kẹp vào chân , viết những chữ nguệch ngoạc trên nền gạch.

2. Viết đoạn văn khoảng 5 câu kể về việc “ rèn chữ - giữ vở ” của em trong đó có dùng kiểu câu Ai làm gì ?

III. TẬP LÀM VĂN:

1. Dựa vào cách viết như trên, em hãy viết một bài nói về một tấm gương tiêu biểu mà em biết.

2. Hãy kể về những đổi mới của trường (lớp) em trong năm học này.

ĐỀ 21

ĐỌC THẦM VÀ LÀM BÀI TẬP

“PHÁT MINH” TỪ RÃNH NƯỚC

Nhà nghèo, đi làm thuê nhỏ cỏ, cắt lúa nhiều hơn ngòi học, thế mà “đùng một cái”, Lê Thế Trung (lớp 11 M3, trường Trung học phổ thông Mỹ Hưng, huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng) đoạt giải Nhì Quốc gia cuộc thi “Cải thiện việc sử dụng và bảo vệ nguồn nước”. Tin ấy đã làm xôn xao không chỉ ở một xã vùng sâu.

Chính cái tính “gặp cái lạ thì thắc mắc, tìm hiểu” đã giúp Trung đoạt giải Nhì trong cuộc thi cấp quốc gia này. Nhà dì của Trung nuôi trên cả chục con heo, mỗi lần qua cắt rau muống cho heo ăn, Trung để ý thấy rãnh nước cạnh chuồng heo nhà dì ít hôi và trong hơn nhiều so với rãnh nước cạnh chuồng heo nhà mình, mặc dù số lượng heo nhà dì gấp hàng chục lần heo nhà Trung. Quan sát, Trung thấy nguyên nhân dẫn tới điều khác nhau này chính là rãnh nước nhà dì có rất nhiều cây thủy trúc và rau chai, còn rãnh nước nhà mình thì không.

Trung tức khắc trồng cây thủy trúc và rau chai ở rãnh nước nhà mình. Thực tế đã chứng minh những điều Trung nghi ngờ là đúng. Để kiểm chứng một lần nữa cho chắc ăn, Trung mượn trường một số dụng cụ thí nghiệm. Đúng một tuần, Trung hỏi hội kiểm tra kết quả, và “nhà nghiên cứu” rất vui mừng với kết quả thu được. Trung nghĩ, hiện diện tích nuôi trồng thủy sản ở Đồng bằng sông Cửu Long rất lớn, nếu đem những điều mình đã khám phá ứng dụng vào cuộc sống thì sẽ giải quyết được vấn đề ô nhiễm môi trường. Trung làm một bể chứa nước thải và bể này được hút bùn định kì. Nước thải sẽ chảy ra mương trồng rau dứa, rau ngổ, sau đó tiếp tục sang mương trồng thủy trúc, rau chai trước khi đổ ra sông... Từ thành công ở nhà mình, Trung đi phổ biến cho bà con ở khắp xã để mọi người làm theo.

Cùng lúc đó, Trung hay tin Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Sóc Trăng tổ chức cuộc thi nên đã gửi đề tài “Dùng thủy trúc, rau chai xử lí nước thải trong sinh hoạt” dự thi. Và đề tài của cậu đã đoạt giải Nhất.

Trung tâm sự: “Cuộc sống xung quanh mình có rất nhiều cái hay, cái lạ. Trung sẽ cố gắng tìm tòi, “giải mã” những điều đó để phục vụ cho cuộc sống. Trung sẽ cố gắng học để trở thành một kĩ sư nông nghiệp, đem những điều mình đã học để giúp bà con nông dân quê mình”

Thúy Nhung

1. Do đâu, Trung nảy sinh ý tưởng “Dùng thủy , rau chai xử lí nước thải trong sinh hoạt ” ?

- a. Do quan sát rãnh nước thải nuôi heo của nhà dì và nhà mình.
- b. Do cuộc thi “Cải thiện việc sử dụng và bảo vệ nguồn nước” phát động.
- c. Do dì bạn ấy gợi ý.

2. Trước khi đi phổ biến cho bà con trong xã làm theo, Trung đã làm thử mấy lần ?

- a. Một lần, đó là lần .....
- b. Hai lần, đó là lần .....
- c. Ba lần, đó là lần .....

3. Điều gì là nguyên nhân chính giúp Trung có được thành công ?

- a. Học giỏi.
- b. Có nhiều thời gian làm thí nghiệm, có thực tế quan sát.
- c. Có tính “ gặp cái gì lạ thì thắc mắc, tìm hiểu ”.

II. LUYỆN TỪ VÀ CÂU:

1. Đọc đoạn văn sau , tìm các câu kể Ai thế nào ? rồi xác định chủ ngữ, vị ngữ của các câu đó.

“ Cuộc sống xung quanh mình có rất nhiều cái hay, cái lạ. Trung sẽ cố gắng tìm tòi, “ giải mã” những điều đó để phục vụ cho cuộc sống . Trung sẽ cố gắng học để trở thành một kĩ sư nông nghiệp, đem những điều mình đã học để giúp bà con nông dân quê mình” Mơ ước của Trung thật đẹp. Chúc cho những ước mơ của Trung sẽ trở thành hiện thực.

2. Kể về những người thân trong gia đình em, trong lời kể có sử dụng một số câu kể Ai thế nào ?

III. TẬP LÀM VĂN:

Lập dàn ý miêu tả một cây hoa theo một trong hai cách đã học :

- a. Tả lần lượt từng bộ phận của cây.

b. Tả lần lượt từng thời kì phát triển của cây..

hoc360.net

ĐỀ 22

I. ĐỌC THÂM VÀ TRẢ LỜI CÂU HỎI:

CÂY XOÀI

Ba tôi trồng một cây xoài. Giống xoài quả to, ngọt và thơm lừng. Mùa xoài nào cũng vậy, ba đều đem biếu chú Tư nhà bên vài ba chục quả.

Bỗng một năm gió bão làm bật mấy chiếc rễ. Thế là cây xoài nghiêng hẳn một nửa sang vườn nhà chú Tư. Rồi đến mùa quả chín, tôi trèo lên cây để hái. Sơn (con chú Tư) cũng đem cây có móc ra vin cành xuống hái. Tất nhiên tôi ở trên cây nên hái được nhiều hơn. Hái xong, ba tôi vẫn đem biếu chú Tư vài chục quả. Lần này thì chú không nhận. Đợi lúc ba tôi đi vắng, chú Tư ra đốn phần cây xoài ngã sang vườn chú. Các cành thi nhau đổ xuống. Từng chiếc lá xoài rơi lả tả, nhựa cây ứa ra. Ba tôi về thấy vậy chỉ thờ dài mà không nói gì.

Mùa xoài lại đến. Lần này, ba tôi cũng đem biếu chú Tư vài chục quả. Tôi liền phản đối. Ba chỉ nhỏ nhẹ khuyên tôi:

- Chú Tư sống dở, mình phải sống hay như thế mới tốt, con ạ!

Tôi tức lắm nhưng đành phải vâng lời. Lần này chú chỉ nhận mấy quả thôi. Nhưng từ đó cây xoài cành lá lại xum xuê. Đến mùa, cây lại trĩu quả và Sơn cũng chẳng còn ra tranh hái với tôi nữa.

Đơn giản thế nhưng ba tôi đã dạy cho tôi cách sống tốt ở đời.

Mai Duy Quý

Khoanh vào chữ cái có câu trả lời đúng :

1. Vì sao cây xoài nhà bạn nhỏ lại nghiêng sang nhà hàng xóm ?
  - a. Vì tán cây lan rộng.
  - b. Vì gió bão làm bật rễ.
  - c. Vì cây mọc trên đất của hai nhà.
2. Tại sao chú hàng xóm lại không nhận xoài biếu như mọi năm?
  - a. Vì chú không thích ăn xoài.
  - b. Vì xoài năm nay không ngon.
  - c. Vì chú thấy con mình và con hàng xóm tranh nhau hái.
3. Ba của bạn nhỏ đã có thái độ như thế nào khi thấy cây xoài bị đốn

phần cảnh ngả sang nhà hàng xóm ?

a. Thở dài không nói gì, vẫn tiếp tục sống tốt và biểu xoài.

b. Không có ý kiến gì.

c. Tức giận, không biểu xoài nữa.

4. Bạn nhỏ đã rút ra điều gì qua câu chuyện này ?

a. Không nên cãi nhau với hàng xóm.

b. Bài học về cách sống tốt ở đời.

c. Không nên chặt cây cối.

II. LUYỆN TỪ VÀ CÂU:

1. Đọc đoạn văn sau, tìm các câu kể Ai thế nào ? rồi xác định chủ ngữ của câu đó.

Ba tôi trồng một cây xoài. Giống xoài quả to, ngọt và thơm lừng. Mùa xoài nào cũng vậy, ba đều đem biểu chú Tư nhà bên vài ba chục quả.

Bỗng một năm gió bão làm bật mấy chiếc rễ. Thế là cây xoài nghiêng hẳn một nửa sang vườn nhà chú Tư.

2. Tìm một số từ thể hiện nét đẹp trong tâm hồn tính cách của người cha trong câu chuyện trên.

M. nhân hậu, vị tha,...

III. TẬP LÀM VĂN:

Dưới đây là các đoạn văn tả lá và gốc một số loài cây của nhà văn Băng Sơn . Theo em , cách tả trong mỗi đoạn có gì thú vị ?

a. Lá bạch đàn bao giờ cũng cong cong như mảnh trăng non đầu tháng . Nhưng thích hơn trăng vì khi vò nó , bàn tay sẽ có một mùi thơm dịu dịu . Trăng chỉ có một . Còn lá bạch đàn thì có vô khối . Chỉ một cây thôi đã có vạn mảnh trăng non treo nghiêng nghiêng từ thấp đến cao.

b. Cây nhãn lồng ở nhà ông ngoại tôi có cái gốc xù xì, oằn oèo, bóng cây tỏa ra cả một vùng mát rượi.

c. Cây đa ấy có đến hàng chục gốc. Rể phụ lâu ngày đã biến thành thân cây. Gốc chính là gốc to nhất, xù xì, dễ trèo, còn rễ phụ thì cái nào

cũng thẳng đơ, trơn tuột. Bọn tôi trèo lên từ gốc chính, rồi tụt xuống theo gốc phụ, người cứ lằng lằng vun vút.

d. Chưa bao giờ có ai nhìn thấy một cái lá trang nhô lên quá mặt nước như lá sen. Hình như nó chỉ đủ sức nổi lềnh bềnh đứng ở tâm mặt nước với cái hình tròn có khuyết một tí - giống như cái bảng pha màu của các họa sĩ - và ánh xanh lá mạ ngàn đời ấy.

hoc360.net

ĐỀ 23

ĐỌC THẦM VÀ LÀM BÀI TẬP

NHỮNG ĐỨA CON CỦA VÊ-RÔ-NI-CA

Cô Ma-ga-rét Mắc Nây là cô giáo chủ nhiệm năm học lớp ba của tôi. Ngày đầu tiên đến lớp, cô đã làm cho chúng tôi bất ngờ vì phương pháp giảng dạy mới lạ. Cô mang theo một chậu cây sen đá, mà sau này chúng tôi đặt tên là Vê-rô-ni-ca. Đây là một loài cây có thể sinh ra nhiều cây con từ một thân cây mẹ. Cô giao ước với chúng tôi, sau khi tổng kết điểm các môn học vào thứ sáu hàng tuần, bạn nào đạt điểm cao nhất sẽ được nhận một “đứa con” của vê-rô-ni-ca.

Tất cả chúng tôi đều háo hức và cố gắng học thật tốt để nhận được một chậu cây con. Mãi đến gần giữa học kì hai, tôi mới nhận được phần thưởng này. Tôi mang thân cây nhỏ xíu ấy về nhà và vô cùng tự hào vì mình là học sinh nam đầu tiên trong lớp nhận được cây sen đá này.

Đến cuối năm học, hầu như tất cả học sinh trong lớp đều nhận được một “đứa con” của Vê-rô-ni-ca. Ngay cả Biu Ấc – cơ, một học sinh chậm phát triển trí tuệ, cũng đã cố gắng để nhận được phần thưởng này.

Năm tháng trôi qua, cây sen con của tôi cũng đã lớn lên, cũng sinh rất nhiều cây con như cây mẹ Vê-rô-ni-ca. Tôi chiết chúng ra, trồng vào nhiều chậu khác, rồi treo lên. Mỗi khi đồng nghiệp của bố mẹ tôi đến thăm nhà hok lại hỏi mua những chậu cây ấy. Với số tiền kiếm thêm, tôi mua thêm nhiều chậu, và cuối cùng, tôi đã bắt đầu chuyển sang công việc kinh doanh cây kiếng.

Hôm họp lớp, mọi người cùng im lặng hồi tưởng đến những kỉ niệm về cô Mắc Nây, về lớp ba ngày xưa, về những “đứa con” của Vê-rô-ni-ca. Và chúng tôi đã vô cùng xúc động khi nghe Biu Ấc-cơ nói:

- Trước đây, mọi người đều cho rằng tôi không thể học được vì trí óc tôi chậm phát triển. Thế nhưng, chính cô Mắc Nây là người đã thay đổi cuộc đời tôi. Mọi người biết không, khi tôi đem “đứa con” của Vê-rô-ni-ca về nhà, bố mẹ tôi đã xúc động đến rơi nước mắt. Đến bây giờ, tôi vẫn còn giữ lại các con của Vê-rô-ni-ca. Tôi luôn luôn muốn nói:

“Cảm ơn cô – cô Mắc Nây kính yêu của con!”

Thái Hiền

Khoanh vào chữ cái đặt trước câu trả lời đúng:

1. Cô giáo mang cây sen đá đến lớp để làm gì?
  - a. Để trang trí lớp.
  - b. Để dạy bài sinh vật.
  - c. Để thưởng cho bạn nào đạt điểm tổng kết các môn học cao nhất trong tuần.
2. “ Phương pháp giảng dạy mới lạ ” ấy đã mang đến điều gì cho học sinh ?
  - a. Các em biết thêm về một loài cây mới.
  - b. Các em đều ngoan hơn, cố gắng học thật tốt.
  - c. Các em đều yêu mến cô giáo hơn.
3. Vì sao bạn Biu Ấc-cơ lại cảm ơn cô giáo?
  - a. Vì nhờ có cây Vê-rô-ni-ca mà anh đã trở thành người kinh doanh cây cảnh thành đạt.
  - b. Vì nhờ được thưởng cây Vê-rô-ni-ca mà bố mẹ anh đã khen anh.
  - c. Vì sự tận tâm dạy dỗ, sự khích lệ động viên của cô giáo (qua cây Vê-rô-ni-ca) mà anh đã học tập được và trưởng thành nên người.
4. Câu chuyện muốn nói với em điều gì?
  - a. Chúng ta cần ghi nhớ và biết ơn những thầy cô đã tận tụy dạy dỗ, thương yêu, động viên, giáo dục chúng ta nên người.
  - b. Trẻ em luôn thích được động viên khen ngợi.
  - c. Khi dạy học cần thưởng quà cho học sinh.

II. LUYỆN TỪ VÀ CÂU:

1. Nêu tác dụng của dấu gạch ngang trong các trường hợp sau:
  - a. Chợt Biu Ấc-cơ lên tiếng, cắt ngang bầu không khí trầm lặng :
    - Trước đây, mọi người đều cho rằng tôi không thể học được vì trí óc tôi chậm phát triển . Thế những, chính cô Mặc Nây là người đã thay đổi

cuộc đời tôi.

b. Những điều mẹ ước cho con:

- Mẹ mong cho con biết thế nào là thất bại để học lấy sự khiêm tốn, biết thế nào là thành công để học lấy sự tự tin và cư xử trung thực ngay cả trong những chuyện chỉ mình con biết.

- Mẹ mong con chia sẻ phòng của con với em con. Cũng được nếu con kẻ một vách phân để ngăn đôi căn phòng, nhưng nếu em con muốn chui vào chần ngủ cùng con vì nó sợ một cái gì đó lúc nửa đêm thì mẹ mong con hãy ôm lấy em.

- Mẹ mong con biết đùa hỏ trồng cây và đọc sách. Và khi con sử dụng máy tính, con vẫn biết tính nhảm.

- Mẹ mong con bị bạn bè chê cười khi con xô đẩy, trêu chọc một bạn gái. Và khi con chạy về mách bố con thì bố sẽ yêu cầu con đi xin lỗi bạn.

- Mẹ mong con biết lau dọn nhà cửa và biết rửa xe. Và mẹ mong đừng ai tặng con một món quà đắt tiền khi con hãy còn non nớt.

- Mẹ ước gì thấy con khó chịu khi ai đó phì khói thuốc lá vào mặt con. Mẹ cũng chẳng ngại nếu con nếm thử một chén rượu nhưng mẹ mong con không thích. Và nếu như một người bạn rủ con thử một loại ma túy thì mẹ mong con đủ thông minh để nhận ra rằng người đó không phải là bạn của con.

c. Mẹ của một bé gái 5 tuổi lanh lợi mới đi dự Hội nghị Phụ nữ về. Vốn đang phấn khích bởi những giấc mơ kì thú về năng lực của nữ giới – chủ đề chính của cuộc hội nghị - bà bèn hỏi con gái mình sau này lớn lên bé muốn làm nghề gì. Bé Lin-da mau mắn đáp : “ Dạ , làm y tá ạ!”

III. TẬP LÀM VĂN:

Em hãy nêu nhận xét về cách miêu tả các loài hoa, quả trong một số đoạn viết sau của nhà văn Băng Sơn :

a. Mùa xuân, hoa tầm xuân trắng muốt, có mấy sợi nhị vàng như kim tuyến. Hoa tầm xuân cứ lấp lánh sáng trong những buổi sớm mùa xuân. Hoa sáng lên hay sương làm cho trời sáng lên? Chẳng biết . Chỉ biết nó là

một thứ hoa đồng nội làm cho làng quê thêm đẹp, thêm đáng yêu.

b. Quả vối tròn tròn, mọc thành từng chùm, khi chín có màu đỏ tím hơi giống quả bồ quân, có vị giòn ngọt dòn dốt, thường gọi đàn chim về ăn riu rít và gọi cả tuổi thơ đến tìm hái.

c. Những cái chuông có màu xanh là quả su su, có nhiều cỡ to nhỏ khác nhau, treo la liệt khắp giàn. Có cái bé tí chỉ bằng ngón tay út, đó là khi hoa vừa rụng, bằng nắm tay là khi quả đã ăn được.

d. Mùa thu, hoa lộc vừng như những tràng pháo đỏ, nhỏ, treo khá kín đáo trên cành lá nhiều tầng, phải nhìn thấy thảm đỏ dưới gốc ta mới biết trên cành, hoa đang nở rộ.

e. Tròn như quả bóng, thơm như hoa, lại vàng như mặt trăng...Chỉ có quả thị là đáng yêu như thế.

hoc360.net

ĐỀ 24

ĐỌC THÂM VÀ TRẢ LỜI CÂU HỎI

TÀN NHANG

Trong một góc công viên, rất nhiều trẻ con đang xếp hàng chờ được một họa sĩ trang trí lên mặt để trở thành những “người da đỏ” hay “người ngoài hành tinh” ... Một cậu bé cũng nắm tay bà chờ đến lượt mình. Mặt cậu bé có rất nhiều đốm tàn nhang nhỏ, nhưng đôi mắt thì sáng lên vì háo hức. – Cậu lấm tàn nhang thế, làm gì có chỗ nào trên mặt mà vẽ! – Cô bé xếp hàng sau cậu bé nói to.

Ngượng ngập, cậu bé cúi gằm mặt xuống. Thấy vậy, bà cậu ngồi xuống bên cạnh:

- Sao cháu buồn thế? Bà yêu những đốm tàn nhang trên mặt cháu mà! Hồi nhỏ, lúc nào bà cũng mong có tàn nhang đấy! – Rồi bà cụp đưa những ngón tay nhăn nheo vuốt má cậu bé. – Tàn nhang cũng xinh lắm, chắc chắn chú họa sĩ sẽ thích những vết tàn nhang của cháu!

Cậu bé mỉm cười:

- Thật không bà?

- Thật chứ! – Bà cậu đáp. – Đấy, cháu thử tìm xem thứ gì đẹp hơn những đốm tàn nhang!

Cậu bé nhìn bà, suy nghĩ một chút rồi thì thầm:

- Những nếp nhăn, bà ạ!

(KD)

KHOANH TRÒN CHỮ CÁI TRƯỚC CÂU TRẢ LỜI ĐÚNG:

1. Cậu bé và nhiều trẻ em khác chờ trong công viên để làm gì?
  - a. Chờ đến lượt chơi một trò chơi.
  - b. Chờ được phát quà.

- c. Chờ được người họa sĩ vẽ lên mặt.
2. Điều gì xảy ra khiến cậu bé buồn bã , ngượng ngập ?
- a. Đến lượt cậu thì họa sĩ hết màu vẽ.
- b. Bị cô bé xếp hàng sau chệ mặt cậu nhiều tàn nhang quá chẳng còn chỗ nào mà vẽ.
- c. Bị người họa sĩ chệ xấu không vẽ.
3. Bà cậu bé đã an ủi cậu bằng cách nào?
- a. Nói rằng những nốt tàn nhang cũng rất đáng yêu và chú họa sĩ chắc chắn sẽ thích.
- b. Nói rằng chẳng việc gì phải xấu hổ vì ai mà chẳng có điểm yếu.
- c. Nói rằng cô bé kia thậm chí còn xấu hơn cậu nhiều.
4. Câu trả lời cuối cùng của cậu bé muốn nói lên điều gì?
- a. Cậu rất thích những người có nếp nhăn.
- b. Cậu thấy những nếp nhăn rất đẹp.
- c. Trong đôi mắt cậu , những nếp nhăn của bà rất đẹp và cậu rất yêu những nếp nhăn ấy.
5. Câu chuyện muốn nói với em điều gì?
- a. Hãy luôn nhìn mọi người bằng cặp mắt yêu thương.
- b. Tốt gỗ hơn tốt nước sơn.
- c. Trông mặt mà bắt hình dong.

II. LUYỆN TỪ VÀ CÂU:

1. Trong các câu sau đây, câu nào là câu kể Ai là gì ?
- a. Sao cháu buồn thế ?
- b. Hồi nhỏ, lúc nào bà cũng mong có tàn nhang như cháu đấy!
- c. Những đốm tàn nhang của cháu là thứ mà bà rất yêu.
2. Vị ngữ trong câu sau là gì?
- Cậu bé có những đốm tàn nhang trên mặt là cháu của bà cụ ngồi trên ghế đá.

- Là cháu của bà cụ ngồi trên ghế đá.
  - Cháu của bà cụ ngồi trên ghế đá.
  - Bà cụ ngồi trên ghế đá.
3. Ghép từ ở cột A với từ ở cột B để tạo thành câu kể Ai là gì?

A

B

Cô giáo mà em yêu quý nhất
Bài hát “ Tiếng chuông và ngọn cờ hòa bình ”
Chim én
Hoa hồng

là sứ giả của mùa xuân
là chúa của các loài hoa
là bài hát mà chúng em yêu thích
Là cô giáo dạy em năm học 4 lớp Ba

. Đặt câu kể Ai là gì ? với các từ sau làm vị ngữ:

- là nơi em sinh ra và lớn lên.
- là thắng cảnh nổi tiếng của Việt Nam.
- là kì quan thế giới.
- là dòng sông đỏ nặng phù sa.

III. TẬP LÀM VĂN:

- Tóm tắt bản tin sau bằng ba câu:

VẼ TRANH VỀ

MÔI TRƯỜNG

Ngày Chủ nhật vừa qua, một cuộc thi vẽ tranh đặc biệt đã được tổ chức . Cuộc thi mang tên “ Thế giới của tôi, ngôi nhà của tôi ” về chủ đề môi trường do Bộ tài nguyên và môi trường phối hợp với Trung tâm hoạt động môi trường cho các nước tiểu vùng sông Mê Kông mở rộng phối hợp phụ trách.

Cuộc thi đặc biệt bởi các cây cọ là những học sinh khiếm thị và khuyết tật của hai trường trung học cơ sở (THCS) Nguyễn Đình Chiểu và Xã Đàn (Hà Nội) được mời tham gia. Rất thú vị là những vấn đề môi

trường như ô nhiễm ảnh hưởng tới cuộc sống, tới sinh thái tự nhiên của các loài sinh vật ; nạn khí thải, xả rác bừa bãi, ... đã được miêu tả sinh động trong các bức tranh của những bạn nhỏ “đặc biệt” này.

Kết quả, Ban tổ chức đã trao 4 giải A , * giải B , 12 giải C và 15 giải Khuyến khích cho những cây cọ có bài dự thi xuất sắc . Bạn Cao Hải Yến (học sinh khiếm thị , trường THCS Nguyễn Đình Chiểu) đoạt giải đặc biệt.

(Theo báo Thiếu niên tiền phong)

2. Em hãy viết phần tóm tắt in đậm cho bài báo Vẽ tranh về môi trường.